

Migdal Bavel and the Ancient/Modern Battle of Words

פרשת נח תשע"ח

Cong. Rinat Yisrael

ל' בתשרי תשע"ח / October 19, '17

בראשית פרשת נח פרק יא

- (א) וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים:
(ב) וַיְהִי בְנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְקָעָה בְּאֶרֶץ שֹׁנְעַר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
(ג) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבָנָה לְאֶבֶן וְהַחֲמֶר הָיָה לָהֶם לְחֶמֶר:
(ד) וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם פֶּן נִפּוּץ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ:
(ה) וַיֵּרֶד יְקֹנֶק לְרֹאֵת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם:
(ו) וַיֹּאמֶר יְקֹנֶק הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחֲלָם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא יִבְצָר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת:
(ז) הִבֵּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ:
(ח) וַיִּפֹּץ יְקֹנֶק אֹתָם מִשָּׁם עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וַיִּחְדְּלוּ לְבִנֹּת הָעִיר:
(ט) עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי שָׁם בָּלַל יְקֹנֶק שִׁפְתֵי כָל הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְיָצָם יְקֹנֶק עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ:

רש"י בראשית פרשת נח פרק יא

(ט) ומשם הפיצם - למד שאין להם חלק לעולם הבא. וכי אי זו קשה, של דור המבול או של דור הפלגה, אלו לא פשטו יד בעיקר, ואלו פשטו יד בעיקר כביכול להלחם בו, ואלו נשטפו, ואלו לא נאבדו מן העולם. אלא שדור המבול היו גזלנים והיתה מריבה ביניהם לכך נאבדו, ואלוהיו נוהגים אהבה וריעות ביניהם, שנאמר שפה אחת ודברים אחדים. למדת ששנוי המחלוקת וגדול השלום:

רש"י בראשית פרשת נח פרק יא

(א) ודברים אחדים - באו בעצה אחת ואמרו לא כל הימנו שיבור לו את העליונים, נעלה לרקיע ונעשה עמו מלחמה. דבר אחר על יחידוד של עולם. דבר אחר ודברים אחדים, אמרו אחת לאלף ושש מאות חמשים ושש שנים הרקיע מתמוטט כשם שעשה בימי המבול, בואו ונעשה לוסמוכות:

העמק דבר בראשית פרשת נח פרק יא

(א) שפה אחת. זה גרם לחטא א', היינו שיסכימו לשבת כולן בקבוץ אחד, וזהו נגד רצון ה' שאמר שרצו בארץ ורבו בה, היינו להתהלך בארץ לארכה ולרחבה, כי לשבת יצרה:

ודברים אחדים. לא ביאר הכתוב הדברים אלא ברמז כמבואר במדרשים, אבל לא פירשן הכתוב מה המה כי אם שהיו דברים אחדים, ולמדנו דלא משום איכות הדברים התעורר הקב"ה, כי אם בשביל שהיו אחדים, יהיו מה שיהיו, ודבר זה אם כי לפי הנראה אין בזה שום עון, ואדרבה אפי' חבור עצבים ג"כ ראוי להניח, אבל מכ"מ כאן גרם לחשוב שיצא מזה דבר לתקלת הישוב כאשר יבואר:

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יח עמוד ב - דף יט עמוד א

אמר רב שמואל בר נחמני א"ר יונתן: אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים - זה אברהם אבינו, שלא הלך בעצת אנשי דור הפלגה, שרשעים היו, שנאמר: הבה נבנה לנו עיר...